

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v rozšířeném senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Miluše Doškové, JUDr. Jakuba Camrdy, JUDr. Michala Mazance, JUDr. Karla Šimky, JUDr. Marie Turkové a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **S. M.**, zastoupeného JUDr. Petrem Jaškem, advokátem se sídlem Hlavní třída 7, Šumperk, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 5. 2005, č. j. KUOK/9881/05/OSV-DS/7025/SD-80, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 5. 2009, č. j. 38 Cad 15/2005 - 162,

t a k t o :

- I. Ústavnímu soudu se dle čl. 95 odst. 2 Ústavy České republiky předkládá návrh na zrušení ustanovení § 33 odst. 3 věty první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, pro rozpor s ústavním pořádkem.
- II. Řízení **se přerušuje.**

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě žalobce jako stěžovatel napadá shora označené usnesení krajského soudu, jímž mu byl pro soudní řízení o dávkách sociální péče opakovaně ustanoven opatrovníkem advokát. Krajský soud vyšel z názoru Nejvyššího správního soudu o vhodnosti ustanovení opatrovníka žalobci, který nemá plnou procesní způsobilost vyžadovanou § 33 odst. 3 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále též s. ř. s.). Žalobce byl totiž rozsudkem Okresního soudu v Olomouci ze dne 16. 9. 1987, č. j. Nc 1565/86-42 (17Sen 16/87) omezen ve způsobilosti k právním úkonům tak, že je „*schopen samostatně činit veškeré právní úkony, kromě právních úkonů v oblasti pracovně-právní, kde není schopen samostatně uzavírat pracovní smlouvy a vykonávat zaměstnání, ve kterém by odmítnutí příkazu z chorobných příčin mohlo vést k ohrožení vlastního nebo cizího zdraví, nebo ke značným hmotným škodám*“.

V kasační stížnosti označil stěžovatel ustanovení opatrovníka za hrubou urážku své osoby. Usnesení bylo vydáno nezpůsobilou osobou bez právnického vzdělání a je v rozporu s Ústavou, a proto by věc měla být předložena Ústavnímu soudu.

Čtvrtý senát rozhodující o této kasační stížnosti postoupil věc podle § 17 odst. 1 s. ř. s. rozšířenému senátu, neboť dospěl k odlišnému závěru, než který byl zastáván v dosavadní rozhodovací praxi tohoto soudu. Ten byl výslovně vyjádřen v rozsudku ze dne 12. 3. 2003, č. j. 6 Ads 97/2007 - 133 tak, že „*je-li účastník řízení omezen ve způsobilosti k právním úkonům ve věcech pracovněprávních, nemusí být v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu (§ 65 a násl. s. ř. s.) zastoupen opatrovníkem*.“ Prakticky bylo podle tohoto názoru postupováno i v řadě dalších věcí téhož žalobce vedených u tohoto soudu.

Čtvrtý senát Nejvyššího správního soudu se s tímto názorem neztotožnil, neboť § 33 odst. 3 věta první s. ř. s. jednoznačně stanoví, že procesní způsobilostí v řízení ve správním soudnictví je nadán jen ten účastník řízení, který není ve způsobilosti k právním úkonům nijak omezen.

Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu shledal naplnění podmínek § 17 odst. 1 s. ř. s. O věci samé uvážil tak, že § 33 odst. 3 věta první s. ř. s. sice stanoví, že „*účastník řízení je způsobilý samostatně činit v řízení úkony (dále jen „procesní způsobilost“) jen jestliže má způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu*“, ovšem toto ustanovení je příliš restriktivní ve vztahu k základním právům garantovaným v čl. 5 a čl. 10 a odporuje čl. 36 odst. 1, 2 Listiny základních práv a svobod.

Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu proto vážil, zda je dán důvod k přerušení řízení podle § 48 odst. 1 písm. a), § 120 s. ř. s. a k předložení návrhu Ústavnímu soudu podle čl. 95 odst. 2 Ústavy a dospěl k závěru, že ustanovení § 33 odst. 3 věta první s. ř. s., ve znění pozdějších předpisů je v rozporu s ústavním pořádkem České republiky, pokud vylučuje z procesní způsobilosti toho, kdo je pouze omezen ve způsobilosti k právním úkonům.

O neústavnosti platného zákona si Nejvyšší správní soud nemůže učinit právní závěr sám, protože je jím vázán. V takovém případě však předloží věc Ústavnímu soudu a řízení podle § 48 odst. 1 písm. a) s. ř. s. přeruší. Nejvyšší správní soud proto v souladu s čl. 95 odst. 2 Ústavy České republiky podal Ústavnímu soudu návrh na zrušení ustanovení § 33 odst. 3 věty první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, pro rozpor s ústavním pořádkem a řízení přerušil.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. září 2010

JUDr. Josef Baxa
předseda rozšířeného senátu